

Пам'ятка щодо публічних діячів.

Публічні особи - національні публічні діячі, іноземні публічні діячі, діячі, що виконують значні функції в міжнародній організації, а також їх близькі або пов'язані особи.

I. Національними публічними діячами є фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в Україні, а саме:

- Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України (Перший віце-прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністри, міністри).

На даний час до складу Кабінету Міністрів України входять керівники: Міністерства аграрної політики та продовольства України; Міністерства внутрішніх справ України; Міністерства екології та природних ресурсів України; Міністерства економічного розвитку і торгівлі України; Міністерства енергетики та вугільної промисловості України; Міністерства закордонних справ України; Міністерства інформаційної політики України; Міністерства інфраструктури України; Міністерства культури України; Міністерства молоді та спорту України; Міністерства оборони України; Міністерства освіти і науки України; Міністерства охорони здоров'я України; Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України; Міністерства соціальної політики України; Міністерства фінансів України; Міністерства юстиції України;

- перші заступники та заступники міністрів, керівники інших центральних органів виконавчої влади (служби, агентства, інспекції), їх перші заступники і заступники.

Служби: Державна авіаційна служба; Державна архівна служба; Державна виконавча служба України; Державна казначейська служба України; Державна міграційна служба України; Державна пенітенціарна служба України; Державна прикордонна служба України; Державна пробірна служба України; Державна реєстраційна служба України; Державна санітарно-епідеміологічна служба України; Державна служба геології та надр України; Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України; Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції; Державна служба інтелектуальної власності України; Державна служба статистики України; Державна служба України з контролю за наркотиками; Державна служба України з надзвичайних ситуацій; Державна служба України з лікарських засобів; Державна служба України з питань захисту персональних даних; Державна служба України з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань; Державна регуляторна служба України; Державна служба фінансового моніторингу України; Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України; Державна служба експортного контролю України; Державна фіскальна служба України.

Агентства: Державне агентство автомобільних доріг; Державне агентство водних ресурсів України; Державне агентство екологічних інвестицій України; Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України; Державне агентство з питань електронного урядування України; Державне агентство земельних ресурсів України; Державне агентство лісових ресурсів України; Державне агентство резерву України; Державне агентство рибного господарства України; Державне агентство України з питань кіно; Державне агентство України з туризму та курортів; Державне агентство України з управління зоною відчуження; Державне космічне агентство України.

Інспекції: Державна архітектурно-будівельна інспекція України; Державна екологічна інспекція України; Державна інспекція навчальних закладів України; Державна інспекція сільського господарства України; Державна інспекція України з безпеки на морському та річковому транспорті; Державна інспекція України з безпеки на наземному транспорті; Державна інспекція України з контролю за цінами; Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів; Державна інспекція України з питань праці; Державна інспекція ядерного регулювання України; Державна фінансова інспекція України.

Крім того, на правах центрального органу виконавчої влади знаходиться також і Пенсійний фонд України.

Центральними органами виконавчої влади зі спеціальним статусом є Антимонопольний комітет України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Фонд державного майна України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національне агентство України з питань державної служби;

- народні депутати України;
- Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України;
- голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів;
- члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;
- Генеральний прокурор та його заступники;
- Голова Служби безпеки України та його заступники;
- Директор Національного антикорупційного бюро України та його заступники;
- Голова Антимонопольного комітету України та його заступники;
- Голова та члени Рахункової палати;
- члени Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України;
- надзвичайні і повноважні послы.

До рангу Надзвичайний і Повноважний Посол приписані такі посади:

- Міністр закордонних справ України;

- Перший заступник Міністра закордонних справ України;

- Заступник Міністра закордонних справ України;

- Заступник Глави Адміністрації Президента України, перший помічник Президента України, помічник Президента України, Керівник, перший заступник Керівника, заступник Керівника Головного департаменту - керівник департаменту Головного департаменту зовнішньої політики та європейської інтеграції Адміністрації Президента України, Керівник, заступник Керівника Головного департаменту Державного Протоколу та Церемоніалу Адміністрації Президента України;

- Надзвичайний і Повноважний Посол України;

- Постійний представник України при міжнародній організації;

- Директор департаменту, Посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України;

- Дипломатичний радник центрального органу виконавчої влади;

- Спеціальний представник України з питань придністровського врегулювання;

- Ректор Дипломатичної академії України при Міністерстві закордонних справ України (який є дипломатичним працівником);

- Начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, начальники Сухопутних військ України, Повітряних Сил України, Військово-Морських Сил України;
- державні службовці, посади яких віднесені до категорії «А».

До посад категорії «А» віднесені посади :

- Державного секретаря Кабінету Міністрів України та його заступників, державних секретарів міністерств;

- керівників центральних органів виконавчої влади, які не є членами Кабінету Міністрів України, та їх заступників;

-керівників апаратів Конституційного Суду України, Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів та їх заступників;

-голів місцевих державних адміністрацій;

-керівників державної служби в інших державних органах, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

- керівники обласних територіальних органів центральних органів виконавчої влади, керівники органів прокуратури, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови та судді апеляційних судів;
- керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків;
- керівники керівних органів політичних партій та члени їх центральних статутних органів;

II. Іноземними публічними діячами - фізичні особи, які виконують або виконували протягом останніх трьох років визначені публічні функції в іноземних державах, а саме:

- глава держави, керівник уряду, міністри та їх заступники;
- депутати парламенту;
- голови та члени правління центральних банків;
- члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім як за виняткових обставин;
- надзвичайні та повноважні послы, повірені у справах;
- керівники центральних органів військового управління;
- керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств, що мають стратегічне значення;
- керівники керівних органів політичних партій, представлених у парламенті.

III. Діячами, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях, є посадові особи міжнародних організацій, що обіймають або обіймали протягом останніх трьох років в них керівні посади, а саме:

- директори, голови правління або їх заступники, або виконують будь-які інші керівні функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних організаціях;
- члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів.

Міжнародні організації:

Загальнополітичні: Організація Об'єднаних Націй (ООН), Ліга Арабських Держав (ЛАД), Організація Американських Держав (ОАД), Організація Африканської Єдності (ОАЄ), Співдружність Незалежних Держав (СНД), Азіатсько-Тихоокеанська Рада (АЗПАК).

Військово-політичні: Організація Північноатлантичного договору (НАТО), Західноєвропейський союз (ЗЕС), ін.

Міжнародні економічні об'єднання: Світова організація торгівлі (СОТ), Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК), Організація чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС).

Регіональні: Європейський Союз (ЄС), Організація за демократію та економічний розвиток (ГУАМ), Центральноевропейська ініціатива (ЦЄІ).

Валютно-фінансові: Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародний Валютний Фонд (МВФ) та ін.

Міжнародними парламентськими асамблеями, наприклад, є:

- Парламентська асамблея Ради Європи, ПАРЄ (англ. – «Parliamentary Assembly of the Council of Europe», PACE),

- Парламентська асамблея Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) (англ. – «Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe», OSCEPA).

Міжнародними судами, наприклад, є:

Міжнародний суд Організації Об'єднаних Націй (англ. – «International Court of Justice»).

IV. Пов'язані особи та близькі особи.

Пов'язаними особами є особи, з якими члени сім'ї національних, іноземних публічних діячів та діячів, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях мають ділові або особисті зв'язки, а також юридичні особи, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є такі діячі чи їх члени сім'ї або особи, з якими такі діячі мають ділові або особисті зв'язки.

Міжнародні стандарти включають в даному визначенні:

- партнерів поза сім'єю (наприклад подруг, друзів, коханок);
- видних членів однієї і тієї ж політичної партії, громадської організації, трудового союзу;
- ділових партнерів або колег, особливо тих, що поділяють бенефіціарну власність над юридичними особами з публічним діячем;
- осіб, які в іншому випадку пов'язані (наприклад, шляхом спільного членства в компанії);
- осіб, які за наявності особистих відносин (соціальних, економічних і культурних умов) можуть відігравати певну роль у відносинах із публічними діячами.

Близькі особи – це особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із національними, іноземними публічними діячами та діячами, що виконують політичні функції в міжнародних організаціях (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданих осіб.

Посилання відносно батьків, братів і сестер або дітей, як правило, включають в себе половинні і цілі родинні відносини також усиновлення. Чоловік/дружина зазвичай включає в себе экс-чоловіка/дружини.